

Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om besiktning av tivolianordningar;

PMFS 2026:14
FAP 513-1

beslutade den 12 juni 2026.

Utkom från trycket
den 22 juni 2026

Polismyndigheten föreskriver¹ följande med stöd av 11 § förordningen (1993:1634) om besiktning av tivolianordningar och beslutar följande allmänna råd.

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter och allmänna råd gäller för sådana tivolianordningar som avses i 2 kap. 13 § ordningslagen (1993:1617).

Allmänna råd

Begreppet personförande eller personbärande anordningar för nöjesändamål i 2 kap. 13 § ordningslagen bör omfatta anordningar som traditionellt sett finns på tivolin och nöjesparker, men även sådana anordningar som sett till risk och egenskaper liknar de traditionella tivolianordningarna. Utöver de exempel som anges i 2 kap. 13 § ordningslagen bör begreppet bland annat omfatta bungyjump, banor för sommarrodel, rodeomaskiner och andra typer av äventyrsbanor. Vattenrutschbanor med en fallhöjd under två meter bör inte omfattas.

Ord och uttryck

2 § Ord och uttryck som används i dessa föreskrifter och allmänna råd har samma betydelse som i ordningslagen (1993:1617) och förordningen (1993:1634) om besiktning av tivolianordningar. Därutöver används följande uttryck med nedan angiven betydelse.

Verksamhetsutövare	Den som tillhandahåller en tivolianordning enligt 2 kap. 13 § ordningslagen (1993:1617).
Svensk standard	En standard som har antagits av något av Sveriges tre nationella standardiseringsorganisationer, det vill säga Svenska institutet för standarder (SIS), Svensk Elstandard (SEK) eller Svenska Informations- och Telekommunikationsstandardiserings (ITS).

¹ Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Europeisk standard	En standard som har antagits av någon av de europeiska standardiseringsorganisationerna, det vill säga European Committee for Standardization (CEN), European Committee for Electrotechnical Standardization (CENELEC) eller European Telecommunications Standards Institute (ETSI).
Fortlöpande tillsyn	Tillsyn som genomförs med den frekvens och i den omfattning som verksamhetsutövaren bedömer krävs med hänsyn till de risker som användning av tivolianordningen kan innebära.

Betryggande säkerhet mot olycksfall

3 § Enligt 2 kap. 13 § ordningslagen (1993:1617) får tivolianordningar tillhandahållas allmänheten endast om de ger betryggande säkerhet mot olycksfall.

Allmänna råd

Verksamhetsutövarens ansvar enligt 2 kap. 13 § ordningslagen bör anses omfatta alla åtgärder som krävs för att tivolianordningen ska ge betryggande säkerhet mot olycksfall. I det ingår bland annat att

- säkerställa att personalen som underhåller eller opererar en tivolianordning har den utbildning och erfarenhet som krävs för att anordningen ska ge betryggande säkerhet mot olycksfall, och

- ha ett system för egenkontroll med tillhörande dokumentation i syfte att säkerställa att tivolianordningen ger betryggande säkerhet mot olycksfall. Egenkontrollen bör omfatta fortlöpande tillsyn. Egenkontrollen bör även omfatta montagekontroll innan en tivolianordning tillhandahålls på nytt efter att den har tagits isär och återmonterats eller har flyttats till en ny uppställningsplats. Montagekontroll omfattar en kontroll av att anordningen är inrättad på det sätt som har bestämts vid första besiktningen eller vid en revisionsbesiktning.

Krav på tivolianordningar

4 § Endast en tivolianordning som minst uppfyller kraven i följande standarder ska anses ge betryggande säkerhet mot olycksfall:

1. Säkerhet för åkattraktioner och nöjesanordningar – Del 1: Utveckling och tillverkning (SS-EN 13814-1:2019+A1:2024),

2. Säkerhet för åkattraktioner och nöjesanordningar – Del 2: Framförande, underhåll och användning (SS-EN 13814-2:2019 +A1:2024),

3. Säkerhet för åkattraktioner och nöjesanordningar – Del 3: Krav på inspektion under utveckling, tillverkning, underhåll och användning (SS-EN 13814-3:2019 + A1:2024),

4. Maskinsäkerhet – Maskiners elutrustning – Del 1: Allmänna fordringar (SS-EN 60204-1:2018 + A1:2025),

5. Maskinsäkerhet – Maskiners elutrustning – Del 11: Fordringar på utrustning för spänning över 1000 V AC eller 1500 V DC men inte överstigande 36 kV (SS-EN 60204-11:2019),

6. Vattenrutschbanor – Del 1: Säkerhetskrav och provningsmetoder (SS-EN 1069-1:2017+A1:2019), och

7. Vattenrutschbanor – Del 2: Instruktioner (SS-EN 1069-2:2017).

Därutöver ska verksamhetsutövaren ha vidtagit de åtgärder med tivolianordningen som tillverkaren av anordningen har rekommenderat (bulletiner).

5 § En tivolianordning kan också anses ge betryggande säkerhet mot olycksfall om den, i stället för det som anges i 4 § första stycket 1 och 6 och det som anges i 4 § första stycket 3 om inspektion under utveckling och tillverkning, uppfyller följande krav:

1. Tivolianordningen uppfyller som minst kraven i den svenska eller europeiska standard för tivolianordningar som gällde när anordningen genomgick första besiktning. Om anordningen har genomgått revisionsbesiktning ska den i stället som minst uppfylla kraven i den standard som gällde när anordningen godkändes vid den senaste revisionsbesiktningen. Ingen äldre standard än SS-EN 1069-1:2010 för vattenrutschbanor och SS 767 70 01 för övriga tivolianordningar får dock tillämpas.

2. Om tivolianordningen har ändrats utan att ha genomgått revisionsbesiktning ska kraven i den svenska eller europeiska standard för tivolianordningar som gällde vid ändringen uppfyllas i fråga om ändringen, om det innebär att anordningen blir lika säker eller säkrare.

3. Verksamhetsutövaren har vidtagit de åtgärder som skäligen kan krävas för att tivolianordningen ska uppfylla kraven i 4 § första stycket 1 och 6.

Därutöver ska kraven i 4 § första stycket 2, 4–5 och 7, det som anges i 4 § första stycket 3 om inspektion under underhåll och användning samt 4 § andra stycket vara uppfyllda.

Allmänna råd

Åtgärder som skäligen kan krävas enligt 5 § första stycket 3 bör till exempel omfatta åtgärder som syftar till att säkerställa konstruktionens integritet och andra riskreducerande åtgärder.

6 § Med en tivolianordning som uppfyller kraven i en svensk eller europeisk standard jämföras vid tillämpning av dessa föreskrifter och allmänna råd en anordning som besiktningsorganet bedömer uppfyller minst samma säkerhetsnivå.

7 § Verksamhetsutövaren ska föra journal över de tivolianordningar som verksamhetsutövaren tillhandahåller. Journalen ska följa med anordningen. Journalen ska innehålla

1. uppgift om samtliga registreringsnummer som har tilldelats tivolianordningen, både av det besiktningsorgan som nu genomför besiktning och av eventuella tidigare besiktningsorgan,

2. foto av anordningen i det skick den var vid tidpunkten för första besiktningen eller den senaste revisionsbesiktningen,

3. uppgift om alla ombyggnader, ändringar och övriga åtgärder som har vidtagits på anordningen,

4. uppgift om händelser som kan ha påverkat tivolianordningens säkerhet för persondrift,

5. godkännandebevis från första besiktningen,
6. senaste godkännandebeviset,
7. uppgift om underrättelse har skett enligt 23 § i dessa föreskrifter,
8. instruktion för hur montage, egenkontroll, drift, service och underhåll ska utföras och checklista för detta,
9. uppgift om vilken personal som har behörighet att ansvara för montage, egenkontroll, drift, service och underhåll av anordningen och dokumentation av personalens kunskaper om detta, och
10. uppgifter om tidpunkt för egenkontroll och resultatet av kontrollen.

Om journalhandlingar saknas ska verksamhetsutövaren ta fram ersättande dokumentation som beskriver anordningens utförande, montage, säkerhetsfunktioner och underhållssystem. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att säkerheten ska kunna bedömas och besiktning genomföras.

Besiktning

8 § Enligt 2 kap. 13 § ordningslagen (1993:1617) får tivolianordningar tillhandahållas allmänheten endast om de är besiktigade.

Verksamhetsutövaren ansvarar för att besiktningar genomförs enligt vad som framgår i förordningen (1993:1634) om besiktning av tivolianordningar samt dessa föreskrifter och allmänna råd.

9 § Av 4 § förordningen (1993:1634) om besiktning av tivolianordningar framgår att besiktningsorganet ska kontrollera att tivolianordningen har utförts på ett sätt som stämmer överens med gällande föreskrifter och i övrigt är tillfredsställande från säkerhetssynpunkt.

Syftet med en besiktning är att kontrollera att tivolianordningen är utförd, fortlopande tillses och underhålls på ett sådant sätt att den ger betryggande säkerhet mot olycksfall.

10 § En besiktning ska utföras av ett besiktningsorgan som är ackrediterat som kontrollorgan typ A enligt standarden SS-EN ISO/IEC 17020:2012 inom ackrediteringsområde tivolianordningar eller av ett besiktningsorgan i något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som uppfyller motsvarande krav.

11 § Besiktningsorganet ska vid en besiktning kontrollera att verksamhetsutövaren har beställt rätt typ av besiktning och underrätta verksamhetsutövaren om någon annan typ av besiktning borde ha beställts. Kontrollen ska utgå från de uppgifter som framgår av tivolianordningens journal.

12 § Om en tivolianordning består av en konstruktion där olika fristående delar kombineras med varandra, exempelvis om en mobilkran fogas samman med en plattform eller en industrirobot fogas samman med ett passagerarsäte, ska hela anordningen besiktigas som en enhet.

13 § Verksamhetsutövaren ska vid en besiktning visa upp för besiktningsorganet den journal som hör till tivolianordningen.

14 § Besiktningen enligt 3 § första stycket förordningen (1993:1634) om besiktning av tivolianordningar (första besiktning) ska omfatta

1. kontroll av anordningens lämplighet för avsett ändamål,
2. granskning av ritningar, kopplingsscheman, komponentlista (elektrisk utrustning), uppgifter om laster, material och ytbehandling,
3. kontroll av att underhåll, fortlöpande tillsyn och besiktning kan utföras på ett säkert sätt,
4. kontroll av beräkningar för att kunna bedöma hållfastheten, stabiliteten och säkerheten i övrigt,
5. kontroll av instruktioner för användning, drift, räddning, fortlöpande tillsyn och underhåll,
6. kontroll av att anordningen överensstämmer med den granskade dokumentationen,
7. kontroll av att anordningen och tillhörande skydd och skyddsanordningar har monterats på avsett sätt,
8. funktionskontroll av skyddsanordningar, och
9. funktionsprov med den provlast som besiktningsorganet bedömer behövs för att det ska vara möjligt att säkerställa funktionen på de säkerhetsanordningar som är relaterade till den aktuella belastningen.

Återkommande besiktning

15 § Besiktningen enligt 8 § förordningen (1993:1634) om besiktning av tivolianordningar (återkommande besiktning) ska omfatta

1. kontroll av de delar av anordningen som är av betydelse för säkerheten med avseende på slitage, sprickor, skador, korrosion och liknande,
2. kontroll av om anordningen har genomgått ändringar eller ingrepp som kan påverka anordningens säkerhet och som därför bör föranleda även en annan typ av besiktning,
3. kontroll av skydd och skyddsanordningar,
4. kontroll av att de instruktioner för användning, drift, räddning, fortlöpande tillsyn och underhåll som är väsentliga finns tillgängliga,
5. kontroll av att anordningen och tillhörande skydd och skyddsanordningar har monterats på avsett sätt,
6. kontroll av att anordningen underhålls enligt tillverkarens instruktioner,
7. funktionsprov med den provlast som besiktningsorganet bedömer är tillräcklig, och
8. kontroll av journal och andra handlingar som kan vara av betydelse.

16 § En tivolianordning som har tagits isär och återmonterats eller flyttats till en ny uppställningsplats ska besiktigas vid ett oanmänt besök inom ett år från senast godkänd besiktning (montagebesiktning).

Verksamhetsutövaren ansvarar för att det besiktningsorgan som fått i uppdrag att genomföra montagebesiktningen får det underlag som krävs för att kunna utföra uppdraget.

En montagebesiktning ska omfatta kontroll enligt 15 § 2, 3, 5, 6 och 8. Montagebesiktning behöver dock inte genomföras om tivolianordningen med anledning av åtgärderna ska genomgå en revisionsbesiktning.

Fördjupad återkommande besiktning

17 § En fördjupad återkommande besiktning av tivolianordningen ska genomföras senast fem år efter första besiktningen och därefter minst vart femte år. Den fördjupade återkommande besiktningen ska omfatta dels de kontroller som anges i 14 § med undantag för punkterna 2 och 4, dels kontroll av samtliga bärande delar med inriktning på

1. sprickbildning och utmattningsskador,
2. permanenta deformationer,
3. begynnande formförändringar,
4. lossade eller skadade konstruktionsdelar, och
5. elektrisk utrustning såsom kablage, kopplingsdon, skyddsjordningar och apparater.

Om det krävs för att besiktningsorganet ska kunna bedöma om anordningen uppfyller kraven ska delar eller komponenter demonteras. Om det behövs för att bedöma konditionen av bärande delar på anordningen ska nödvändig oförstörande provning genomföras. Den oförstörande provningen ska genomföras av personal med giltig personcertifiering enligt SS-EN 9712:2022 med relevant produkt- eller industrisektor.

Vid den fördjupade återkommande besiktningen ska även journal och andra handlingar som kan vara av betydelse kontrolleras.

Revisionsbesiktning

18 § Om en tivolianordning har ändrats i något avseende som har betydelse för säkerheten ska den enligt 3 § första stycket förordningen (1993:1634) om besiktning av tivolianordningar besiktigas på nytt (revisionsbesiktning). En revisionsbesiktning ska omfatta de kontroller som anges i 14 §. Besiktningen ska omfatta hela tivolianordningen eller delar av denna, utifrån vad som bedöms nödvändigt med hänsyn till ändringens art och betydelse för säkerheten.

Allmänna råd

Med ändring enligt 3 § första stycket förordningen om besiktning av tivolianordningar bör avses alla reparationer, om- eller tillbyggnader, flytt av en permanent tivolianordning, befarade skador eller andra ändringar som har betydelse för säkerheten. Exempel på sådana ändringar är

1. reparation eller ändring av delar som är bärande i tivolianordningen,
2. reparation, ändring eller utbyte av komponenter eller mjukvaror som är del av tivolianordningens säkerhetsutrustning,
3. ändring av tivolianordningens prestanda, till exempel hastighet och antal passagerare, och
4. sådana ändringar av tivolianordningens konstruktiva utförande som leder till att den ursprungliga konstruktionskontrollen inte längre omfattar hela tivolianordningen och dess ingående delar och komponenter.

För att besiktningsorganet vid en revisionsbesiktning ska kunna bedöma om en anordning erbjuder betryggande säkerhet efter reparation, ändring eller ombyggnad kan det vara nödvändigt att besiktningsorganet får möjlighet att undersöka anordningen även innan reparationen, ändringen eller ombyggnaden utförs.

19 § När en besiktning har utförts med godkänt resultat ska godkännandebevis och besiktningsskylt lämnas ut till verksamhetsutövaren, eller ägaren om denne har tivolianordningen i sin besittning.

Ett godkännandebevis ska följa med tivolianordningen och innehålla uppgifter om

1. anordningens identifikationsuppgifter med registreringsnummer hos besiktningsorganet,
2. om möjligt, uppgift om tidpunkt för första besiktning,
3. det högsta antalet personer som samtidigt får använda anordningen och, i förekommande fall, maximal last och hastighet,
4. besiktningsorganets namn,
5. ackrediteringsnummer,
6. ackrediteringsmärke,
7. besiktningsdatum,
8. den tid godkännandebeviset gäller,
9. besiktningsmannens namn eller någon annan uppgift från vilken man kan härleda ansvarig besiktningsman, och
10. uppgift om att besiktningen har utförts enligt dessa föreskrifter och allmänna råd, och
11. det datum då godkännandebeviset upprättats.

Besiktningsskylten ska innehålla uppgifter om

1. att anordningen har godkänts vid besiktning,
2. vilken månad och vilket år nästa besiktning senast ska utföras,
3. det högsta antalet personer som samtidigt får använda anordningen och, i förekommande fall, maximal last och hastighet,
4. besiktningsorganets namn,
5. ackrediteringsnummer,
6. ackrediteringsmärke, och
7. registreringsnummer hos besiktningsorganet.

20 § Ett tillfälligt godkännande enligt 7 § förordningen (1993:1634) om besiktning av tivolianordningar får utfärdas för högst tre månader.

21 § Verksamhetsutövaren, eller ägaren om denne har tivolianordningen i sin besittning, ska se till att den senast utfärdade besiktningsskylten är fast placerad på anordningen eller i nära anslutning till anordningen. Skylten ska vara väl synlig för den som använder tivolianordningen.

Allmänna råd

En besiktningsskylt kan till exempel placeras i det område där besökarna bildar kö till tivolianordningen, vid anordningens grindar eller vid entrén till anordningen.

Kontrollrapport

22 § Om besiktningsorganet inte godkänner en tivolianordning ska organet utfärda en kontrollrapport över resultatet av besiktningen. I kontrollrapporten ska anges vilka brister som kräver ombesiktning innan anordningen får tas i

drift. Vidare ska kontrollrapporten innehålla sådana uppgifter som anges i 19 § andra stycket 1–2, 4–7 och 9–10.

En kopia av kontrollrapporten ska lämnas till verksamhetsutövaren, eller ägaren om denne har tivolianordningen i sin besittning.

Underrättelse

23 § Om besiktningsorganet finner att tivolianordningen inte ger betryggande säkerhet mot olycksfall ska besiktningsorganet skriftligen underrätta Polismyndigheten. En kopia av underrättelsen ska lämnas till verksamhetsutövaren, eller ägaren om denne har tivolianordningen i sin besittning.

24 § Verksamhetsutövaren, eller ägaren om denne har tivolianordningen i sin besittning, ska underrätta Polismyndigheten när bristerna har åtgärdats och en revisionsbesiktning enligt 18 § har genomförts med godkänt resultat.

Underrättelsen ska göras genom att en kopia på godkännandebeviset ges in till Polismyndigheten.

Avsyrning

Allmänna råd

Polismyndigheten kan i samband med ett beslut om tillstånd till allmän sammankomst eller en offentlig tillställning, avsyna en tivolianordning och meddela de ytterligare villkor som behövs. Polismyndighetens avsyrning bör ske summariskt. Avsyrningen bör i huvudsak begränsas till en kontroll av att godkännandebevis finns, att tivolianordningen överensstämmer med ritningar, monteringsanvisningar och liknande samt att föreskrivna skyddsanordningar finns.

Klausul om ömsesidigt erkännande

25 § Varor som lagligen saluförs i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i Turkiet, eller som har sitt ursprung i och som lagligen saluförs i en Eftastat som är part i EES-avtalet presumeras vara förenliga med kraven i 4–6 §§. Det förutsätter att varan har en skyddsnivå som är likvärdig med den som följer av dessa föreskrifter.

Tillämpningen omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 av den 19 mars 2019 om ömsesidigt erkännande av varor som är lagligen saluförda i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008.

Undantag

26 § Om det finns särskilda skäl får Polismyndigheten besluta om undantag från dessa föreskrifter.

-
1. Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 juli 2026.
 2. Genom föreskrifterna upphävs Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2012:15) om besiktning av tivolianordningar, FAP 513-1.
 3. När det gäller tivolianordningar som tillhandahållits före ikraftträdandet får de allmänna råden om journalföring till 4 § Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2012:15) om besiktning av tivolianordningar, FAP 513-1, tillämpas i stället för 7 § första stycket till utgången av 2027.
 4. Ett godkännandebevis som utfärdats enligt Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2012:15) om besiktning av tivolianordningar, FAP 513-1, ska gälla under den tid som anges i godkännandebeviset.

POLISMYNDIGHETEN

Stefan Hector

Jessica Vikström
(Nationella operativa avdelningen)

